

Liperi

Liperin kunnan esi- ja perusopetuksen
kuljetussääntö

1.8.2020

Hyvinvointilautakunta § 62 / 11.6.2020

Sisällysluettelo

1. Koulukuljetuksen järjestämistä ohjaavat lait ja säännöt	3
Perusopetuslaki 21.8.1998/628 PoL	3
6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen	3
32 § Koulumatkat	3
Liperin kunnan hallintosääntö	4
2. Koulukuljetusten myöntämisperusteet	5
Koulumatka	5
Saattoavustus.....	6
Kuljetuksen odotus.....	6
Koulumatkan vaarallisuus	6
Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus.....	8
Kuljetus toissijaiseen kouluun	8
Väliaikainen asuinpaikan muutos.....	8
Yhteishuoltajuus.....	8
Maksullinen kuljetus	9
3. Koulukuljetusten järjestäminen	10
Bussikortti	10
Pysäkki.....	10
Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana	10
Perusopetuksen tukiopeutus, jälki-istunnot, kerhotoiminta ja koululaisten ip-toiminta...	10
Esiopetuksen hoitopaikka ja täydentävä varhaiskasvatus	11
Tiedottaminen.....	11
Palaute kuljetuksen laadusta	11
4. Poikkeustilanteet	12
Onnettomuus	12
Auto ei saavu pysäkille	12
Ilkivalta	12
Kuljetuksesta myöhästyminen koulupäivän jälkeen.....	12
Työtaistelu.....	12
Huonot keliolosuhteet	12
5. Koulukuljetusta koskevat säännöt ja ohjeet	13
Oppilaan muistilista.....	13
Huoltajan muistilista	14

Koulun muistilista.....	15
Kuljettajan/liikennöitsijän muistilista	15

1. Koulukuljetuksen järjestämistä ohjaavat lait ja säännöt

Koulukuljetussääntö sisältää periaatteet, joiden mukaan Liperin kunnassa myönnetään maksuton tai maksullinen koulukuljetus.

Koulukuljetussäännön tarkoituksena on toimia kuljetuksesta päättävien viranhaltijoiden päätöksen tukena. Säännön tehtävänä on myös tiedottaa koulukuljetuksista vastaavia liikennöitsijöitä sekä huoltajia.

Perusopetuslaki 21.8.1998/628 PoL

6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuspaikkojen sijainnin sekä liikenneyhteyksien puolesta mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. (13.7.2018/542)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaiaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä, 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu esiopetuksen järjestämispaiikka. Kunta voi perustellusta, opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä vaihtaa opetuksen järjestämispaiikkaa opetuskieltä kuitenkaan muuttamatta. (13.7.2018/542)

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatustopillista järjestelmää.

32 § Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on pitempi kuin viisi kilometriä, hänellä on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Samoin, jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on pitempi kuin viisi kilometriä, hänellä on oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja takaisin. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi esimerkiksi iän tai olosuhteiden vuoksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (13.7.2018/542)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaiikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta

saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatustilain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (13.7.2018/542)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Liperin kunnan hallintosääntö

Hallintosäännön 22 § kohdan 10. ja 29. mukaan hyvinvointilautakunnan tehtävä on yleisen toimivaltansa lisäksi

- määrittää ensisijaisen koulun alue
- päättää kunnan kuljetussäännöstä

Hyvinvointijohtajan toimivalta 1.1.2020 alkaen määritellään kunnanjohtajan 19.12.2019 tekemän hallintopäätöksen 10 §:ssä, jonka mukaan hyvinvointijohtaja:

- päättää oppilaan lähikoulusta ja toissijaisesta koulusta
- päättää huoltajien hakemien maksullisten ja maksuttomien esiopetuksen ja perusopetuksen koulukuljetusten myöntämisestä
- vastaa esiopetus- ja koulukuljetusten lukuvuosittaisesta järjestämisestä ja niihin liittyvistä sopimuksista hyvinvointilautakunnan hyväksymien perusteiden mukaisesti sekä allekirjoittaa em. perusteiden mukaan tehdyt kuljetussopimukset.

2. Koulukuljetusten myöntämisperusteet

Koulukuljetuksista päätetään hyvinvointilautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Päätökset tehdään lukuvuosiakohtaisesti, ja oikeus kuljetukseen voi koskea koko lukuvuotta tai osaa siitä.

Koulumatka

Koulumatkan pituuden perusteella myönnettävää maksutonta kuljetusta ei tarvitse hakea, vaan se myönnetään automaattisesti hyvinvointipalvelujen toimesta.

Ensisijainen kuljetusmuoto on reittiliikenteen linja-auto, johon oppilaalle annetaan kulkemista varten bussikortti. Mikäli reittiliikennettä ei ole mahdollista käyttää sen puuttumisen tai muun syyn vuoksi, järjestetään kuljetus tilauslinja-autolla tai koulutaksilla.

Varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan virallisen kotiosoitteen ja koulun välistä matkaa. Matka mitataan kotiportilta koulun portille lyhintä jalankulkukelpoista reittiä pitkin. Talvisaikaan jalankulkukelpoiseksi reitiksi katsotaan talvihoidettu kevyenliikenteenväylä tai autotie. Mikäli oppilas voi kulkea matkansa joko kevyenliikenteenväylää tai autotietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhin reitti. Kotiportilla tarkoitetaan oman pihan ja pihatien liittymää. Koulun portilla tarkoitetaan koulun pihan ja kouluun johtavan tien liittymää tai koulun piha-alueella olevaa pysäkkiä. Tarvittaessa kunnan hyvinvointipalveluissa määritellään koti- ja kouluportti ja mitataan matka karttaohjelmaa käyttäen.

Maksuton kuljetus oppilaille järjestetään POL 32 §:n perusteella jos:

- 3.–9. luokan oppilaan koulumatka on yli viisi kilometriä.

Maksuton kuljetus oppilaille järjestetään lisäksi jos;

- Esikoululaisen tai 1.–2. luokan oppilaan koulumatka on yli kolme kilometriä.

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle, vaan oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin kuljetusreitinvarteen. Esioppilaiden turvallisuuden kannalta on tärkeä, että lapsi saatetaan kuljetukseen ja häntä ollaan vastassa. Esioppilasta ei jätetä kuljetuksesta ilman, että huoltajat tai esiopetuksen henkilökunta on kuitannut lapsen vastaanotetuksi.

Itsekuljettavan matkan pituus voi olla enimmillään:

- Esikoululaisella yksi (1) kilometri.
- 1.–6. luokan oppilailla kolme (3) kilometriä.
- 7.–9. luokan oppilailla neljä (4) kilometriä.

Kuljetus pyritään suunnittelemaan niin, että itsekuljettava matka ei ylitä edellä mainittuja kilometrirajoja. Mikäli näin kuitenkin käy, järjestetään oppilaalle liittymäkuljetus. Liittymäkuljetus voidaan järjestää joko reittiliikenteen pysäkillä tai kuljetusreitinvarteen, josta oppilas nousee jatkokuljetukseen. Mikäli liittymäkuljetusta ei ole mahdollista järjestää

kohtuullisin kustannuksin tai se on olosuhteiden takia hankalaa, voidaan liittymäkuljetuksen sijaan myöntää saattoavustus.

Saattoavustus

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona oppilaan kuljettamista tai saattamista varten kunta voi myöntää saattoavustusta. Saattoavustuksesta sovitaan ennen kuljetuksen aloittamista.

Saattoavustuksen määrä on kulloinkin voimassa oleva KELA-korvaus oman auton käytöstä.

Saattoavustuksen myöntämisestä päätetään kunnan hyvinvointipalveluissa. Se maksetaan huoltajalle laskun perusteella jälkikäteen todellisten kuljetuspäivien perusteella. Saattoavustus voidaan myöntää, jos kuljetusta ei ole mahdollista järjestää oppilaan kotipaikan sijainnin, aikataulujen sovittamisen tai oppilaan sairaudesta tai vammasta johtuvan erityisen syyn perusteella (mm. sairaalakoulun avo-opetus).

Kuljetuksen odotus

Aikataulusta riippuen oppilas voi joutua odottamaan koulun alkua kuljetuksen jälkeen tai kuljetusta koulun jälkeen. Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää kaksi ja puoli tuntia (2 h 30 min) päivässä, jos oppilas ei ole lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta. 13 vuotta täyttäneen oppilaan koulumatka odotuksineen voi kestää kolme tuntia (3 h) päivässä. Odotusajaksi lasketaan myös kodin ja pysäkin välisen kävelymatkan arvioitu aika. Odotusajaksi järjestetään ohjattua toimintaa. Aikataulut pyritään järjestämään siten, että odotustunteja tulisi mahdollisimman vähän.

Koulumatkan kesto odotuksineen ja kävelymatkoineen voi olla enimmillään

- Alle 13-vuotiailla 2,5 h
- Yli 13-vuotiailla (lukuvuoden alkaessa) 3 h

Kävelymatkaan käytettäväksi ajaksi määritellään

- 0.–2. luokan oppilaat 15 min/km
- 3.–9. luokan oppilaat 12 min/km

Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta on perusopetuslain 32.2 §:n mukaan velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta.

Maksuton kuljetus koulumatkan vaarallisuuden perusteella ilman huoltajan hakemusta järjestetään myös, jos 0.–2. luokan oppilaan koulumatkalla on vartioimattoman tasoristeyksen ylitys.

Alla mainitut tiet ovat hyvinvointilautakunnan päätöksellä vaaralliseksi luokiteltuja tieosuuksia, joille kuljetus myönnetään automaattisesti, ilman huoltaja erillistä hakemusta.

Käsämäntie–Kantturantiehaarasta Häyrynlahdentien risteukseen	0.–4. luokkalaisille
Heinävedentie Siikasalmen sillalta Heinäveden suuntaan	0.–4. luokkalaisille
Heinävedentie Peltolantien ja Simananiementien välillä	0.–2. luokkalaisille
Kuopiontie välillä Kontkalantie–Varkaudentie	0.–6. luokkalaisille
Kuopiontie välillä Siikoniementie– kunnan raja	0.–6. luokkalaisille
Varkaudentie	0.–6. luokkalaisille
Viinijärventie välillä Kontkalantien risteys– Rianniementien risteys	0.–2. luokkalaisille talviaikaan myös 3.–4. luokkalaisille
Polvijärventie välillä Jaamanlammentie– Mertalammentie	0.–6. luokkalaisille
Pärnävaarantie välillä Heinälammentie–Rykmentintien risteys	talviaikaan 0.–4. luokkalaisille
Häyrynlahdentie	0.–2. luokkalaisille
Kurenvaarantie	0.–2. luokkalaisille
Mattisenlahdentie välillä Kurenvaarantie– Mattisenlahdentie 22	0.–2. luokkalaiselle
Sotkumantie välillä Kuopiontie- Takaharjuntie	0.–2. luokkalaisille
Roukalahdentie	0.–2. luokkalaisille
Kuopiontien ylittäminen	0.–6. luokkalaisille

Muilla teillä kuin Kuopiontiellä kuljetusoppilaan, joka on oikeutettu maksuttomaan kuljetukseen koulumatkan pituuden perusteella, voidaan edellyttää ylittävän tien tai kulkevan tien suuntaisesti kohtuullisen matkan pysäkille/pysäkiltä. Tilausliikenteessä kuljetusreitit pyritään suunnittelemaan siten, että teiden ylityksiä ei tulisi.

Yläkouluikäisille (7.–9. lk) ei Liperin kunnassa järjestetä kuljetuksia tien vaarallisuuden vuoksi

Tien kapeus ja pimeys eivät tee tiestä erityisen vaarallista. Erityisen vaarallisena kokemiensa teiden osalta huoltaja voi hakea maksutonta koulukuljetusta hyvinvointilautakunnalta vapaamuotoisella hakemuksella. Hakemukset käsitellään tapauskohtaisesti, ja tarvittaessa

pyydetään erikseen lausunnot tiehallinto- ja poliisiviranomaisilta. Teiden ja tiealueiden luokittelu vaarallisiksi kouluteiksi edellyttää aina hyvinvointilautakunnan päätöstä.

Mahdollisia petokyytejä voidaan järjestää riistanhoitoyhdistyksen varmentaman petohavainnon ja havainnon perusteella tehdyn riskiarvion perusteella. Petokyytiasiassa päätöksen tekee hyvinvointijohtaja.

Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Maksuton koulukuljetus voidaan järjestää myös, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Koulumatkasta suoriutumista arvioidaan moniammatillisessa koulupalaverissa yhdessä koulun oppilashuoltohenkilöstön ja vanhempien kesken. Mahdollinen koulukuljetuksen tarve kirjataan koulupalaverimuistioon tai pedagogiseen asiakirjaan, jonka jälkeen se toimitetaan koululta hyvinvointipalveluiden hallintosihteerille. Mukaan voi liittää asiantuntijan, kuten koululääkärin tai psykologin lausunnon, josta ilmenee kuljetustarpeen syy, perustelut sekä ajanjakso, jolle kuljetus tulisi järjestää.

Kuljetusta ei välttämättä järjestetä kotipihalta saakka, ellei moniammatillisen yhteistyöpalaverin muistiossa esitetyt perusteet toisin vaadi. Ensisijainen kuljetusmuoto on reittiliikenne tai tilauslinja-auto, elleivät lausunnon perustelut vaadi taksin käyttöä tai erilliskuljetusta. Kuljetuspäätös tehdään enintään lukuvuodeksi kerrallaan, elleivät perusteet ovat pysyväisluonteisia. Jos kuljetus ei ole kohtuullisesti järjestettävissä, kunta voi tarjota saattoavustusta.

Kuljetuspäätös tehdään ja oikeus kuljetukseen voi alkaa vasta kun moniammatillisen yhteistyöpalaverin muistio on toimitettu tarvittavine liitteineen hyvinvointijohtajalle.

Kuljetus toissijaiseen kouluun

Jos oppilas otetaan huoltajien aloitteesta muuhun kuin koulutuksen järjestäjän määrittelemään kouluun, oppilaaksi ottamisen edellytyksenä on, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta ja siitä aiheutuneista kustannuksista. Jos oppilaan asuinpaikka muuttuu kesken lukukauden oman kunnan alueella, voidaan oppilaalle myöntää koulunkäyntioikeus vanhaan kouluun edellyttäen, että huoltaja järjestää kuljetuksen ja vastaa kustannuksista. Oppilaan hakeutuessa vieraan kunnan kouluun kunta ei järjestä koulukuljetusta eikä vastaa kuljetuksesta aiheutuneista kustannuksista.

Väliaikainen asuinpaikan muutos

Oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen vain virallisesta osoitteesta. Kunta ei ole velvollinen järjestämään kuljetusta väliaikaisen osoitteenmuutoksen vuoksi, kuten perheen asuintalolle sattuneen vesivahingon, tulipalon, homeongelman tai muun kiinteistölle sattuneen vahingon takia. Vapaa-ajan asuntoa ei katsota viralliseksi osoitteeksi.

Yhteishuoltajuus

Yhteishuoltajuustilanteissa, joissa oppilas asuu vuorotellen tai osan aikaa molempien huoltajien luona, maksuton kuljetus järjestetään vain virallisesta, väestökisteriin merkitystä osoitteesta. Jos virallinen uusi osoite on toisen koulun alueella, mutta lapselle on haettu koulunkäyntioikeutta entiseen kouluun, ei kunnalla ole velvollisuutta järjestää kuljetusta.

Vuoroasumisen tilanteessa voidaan kuitenkin tapauskohtaisesti selvittää mahdollisuutta käyttää koulukuljetusta molemmista osoitteista. Kuljetus toisen huoltajan osoitteeseen (lapsen toinen kotiosoite) ei saa aiheuttaa uusia kuljetusreittejä tai lisäkustannuksia.

Jos oppilas ei virallisen osoitteen perusteella ole oikeutettu koulukuljetukseen, on toissijaisesta osoitteesta kulkeminen aina maksullista. Maksullista koulukuljetusta haetaan erikseen.

Maksullinen kuljetus

Oppilaalle, jolla ei ole koulukuljetussäännön perusteella oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen, voidaan myöntää paikka maksulliseen koulukuljetukseen. Tämä edellyttää, että autossa on tilaa ja kuljetusreitti on olemassa. Olemassa olevat reitit määritellään maksutonta kuljetusta käyttävien lasten kuljetusreittien mukaisesti. On myös mahdollista, että kuljetus järjestyy vain osalle toivotuista päivistä.

Mikäli jollekin kuljetusreitille haetaan maksullista kuljetusta niin monelle lapselle, etteivät kaikki mahdu kyytiin, tehdään päätös kuljetukseen pääsijöistä kaikkien asiaan vaikuttavien seikkojen pohjalta kokonaisharkintana. Harkintaan vaikuttavia seikkoja ovat muun muassa lapsen ikä, koulumatkan pituus sekä muut koulureittiin ja siitä suoriutumiseen vaikuttavat tekijät. Jos oppilaan koulumatka kulkee talviaikaan vaarallisiksi määritellyjä teitä, pyritään oppilaalle järjestämään huoltajan hakemuksesta maksullinen kuljetus muille kuin talvikukausille.

Maksulliseen koulukuljetukseen voi hakea ympäri vuoden. Hakemus tulee lähettää heti tarpeen ilmetyä hyvinvointipalveluiden hallintosihteerille, joka selvittää kuljetusjärjestelyt. Maksullisen kuljetuksen haku on kuitenkin tehtävä 15.7. mennessä, jos kuljetus halutaan alkavaksi lukukauden alusta. Sen jälkeen tulleiden hakemusten mukainen kuljetus voi alkaa aikaisintaan 1.9. Lukuvuoden kuluessa paikat myönnetään sitä mukaa kun hakemuksia saapuu, jos kuljetuksissa on tilaa. Hakemus ja hakemuksen palautusohjeet löytyvät kunnan Internetsivuilta. Varsinaisen päätöksen maksullisesta koulukuljetuksesta tekee hyvinvointijohtaja.

Maksullisen kuljetuksen hinnan määrittelee hyvinvointilautakunta. Maksullisessa kuljetuksessa maksetaan varatusta paikasta, ei kulkemisesta. Laskutus tapahtuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Mikäli huoltaja haluaa perua varatun maksullisen kuljetuksen kesken varatun ajan, tulee se tehdä riittävän ajoissa. Mikäli lasku on lähtenyt ennen päättämisilmoitusta, laskua ei hyvitetä. Myöskään suorittamattomista matkoista ei makseta hyvitystä.

Mikäli huoltaja jättää kuljetusmaksun maksamatta huomautuksesta huolimatta, on kunnalla oikeus peruttaa varattu kuljetus. Mikäli auton täyttöaste tai reititys muuttuvat kesken maksulliseen kuljetukseen varatun ajan, pidättää kunta oikeuden lopettaa maksullisen kuljetuksen lyhyelläkin varoitusajalla.

3. Koulukuljetusten järjestäminen

Bussikortti

Kuljetusoppilaille annetaan lukuvuoden ensimmäisenä koulupäivänä bussikortti, josta tulee pitää hyvää huolta. Kortti oikeuttaa koulupäivän aikana kahteen koulumatkaan kodin ja koulun välillä. Kortin kadottua tai rikkouduttua tulee tehdä ilmoitus koulun kansliaan, josta oppilaalle tilataan uusi kortti. Mikäli kortti on kadonnut tai rikkoutunut oppilaan huolimattomuuden vuoksi, huoltaja vastaa oppilaan koulumatkakuluista uuden kortin saapumiseen saakka. Huoltajalta veloitetaan uudesta kortista kulloinkin voimassa oleva panttimaksu sekä tilauksen käsittelykulut. Kortti on oppilaan henkilökohtainen, eikä sitä saa lainata tai antaa muille.

Oppilas käyttää samaa korttia useamman lukuvuoden ajan. Kortti tulee säilyttää loma-aikoinakin huolellisesti. Uuden lukuvuoden kuljetustiedot latautuvat korttiin automaattisesti lukuvuoden ensimmäisenä koulupäivänä.

Perusopetuksen päättymisen jälkeen oppilas voi pitää kortin ja hyödyntää sitä jatko-opinnoissa tai vapaa-ajan matkustamisessa. Tämä edellyttää kortin päivittämistä. Kortin voi päivittää ja ladata Carelicumin asiakaspalvelussa.

Pysäkki

Liikennöitsijä/kuljettaja osoittavat kuljetuksessa olevalle oppilaalle otto- ja jättopaikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Epäselvissä tapauksissa kunnan hyvinvointipalveluissa määritellään pysäkin sijainti.

Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Oppilaan sairastuessa kesken koulupäivän hänet ohjataan seuraavaan mahdolliseen kuljetukseen. Jos tämä ei ole mahdollista, otetaan yhteys huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin. Mikäli kuljetus näillä järjestelyillä ei tule kyseeseen, järjestetään oppilaan kuljetus kotiin tapauskohtaisesti.

Perusopetuksen tukiovetus, jälki-istunnot, kerhotoiminta ja koululaisten ip-toiminta

Mikäli oppilaalle järjestetään tukiovetusta tai oppilas määrätään jälki-istuntoon, pyritään toiminta järjestämään ensisijaisesti niin, että oppilas pääsee lähtemään myöhemmällä kuljetuksella. Tällöin hän voi joutua odottamaan. Toisena vaihtoehtona on, että huoltaja kuljettaa oppilaan kotiin. Mikäli nämä järjestelyt eivät onnistu, järjestetään oppilaan kuljetus kotiin tapauskohtaisesti.

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta koulun kerhoon, kerhosta kotiin tai kerhosta varhaiskasvatukseen. Kunnalla ei myöskään ole velvollisuutta järjestää kuljetusta koululaisten iltapäivätoiminnasta kotiin. Iltapäivätoimintaan osallistuvalla oppilaalla on kuitenkin oikeus käyttää koulukuljetusta ip-toiminnan jälkeen jo olemassa olevilla reiteillä, jos kuljetuksessa on tilaa. Tämä edellyttää, ettei kuljetuksesta aiheudu lisäkustannuksia kunnalle.

Koulukuljetuksessa voivat kulkea vain kullekin reitille kuljetukseen oikeutetut oppilaat. Ns. kaverikydyt eivät mahdollisia, vaikka autoissa olisi tilaa.

Esiopetuksen hoitopaikka ja täydentävä varhaiskasvatus

Esiopetuksessa olevia oppilaita voidaan kuljettaa myös hoitopaikan ja esiopetuksen välillä edellyttäen, että myös hoitopaikan ja esiopetuspaikan välinen matka on yli 3 km. Tämän lisäksi edellytetään, että kyseessä on kunnan määrittelemä kunnallinen hoitopaikka.

Jos esiopetuksessa olevalle oppilaalle on järjestetty täydentävää varhaiskasvatusta aamu- ja iltapäivisin, kuljetusta ei järjestetä. Jos esiopetuksen oppilaalle on varattu täydentävää varhaiskasvatusta vain aamupäivisin, kuljetus voidaan myöntää iltapäiväksi esiopetuksesta suoraan kotiin tai hoitopaikkaan tai päinvastoin. Osittaisessa täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevan esikoululaisen kuljettaminen on mahdollista, jos kuljetustarve on tiedossa reittien suunnitteluvaiheessa.

Mikäli huoltajan toimesta tulee muutoksia täydentävän varhaiskasvatuksen tarpeeseen kesken toimintakauden, jää kuljetuksen järjestäminen huoltajan vastuulle, ellei kunta pysty järjestämään kuljetusta olemassa olevilla reiteillä.

Esioppilaiden turvallisuuden kannalta on tärkeä, että lapsi saatetaan kuljetukseen ja häntä ollaan vastassa. Esioppilasta ei jätetä kuljetuksesta ilman, että huoltajat tai esiopetuksen henkilökunta on kuitannut lapsen vastaanotetuksi. Turvallisesta järjestelystä sovitaan erikseen huoltajien kanssa reiteittäin.

Tiedottaminen

Kunta tiedottaa kuljetusreiteistä, aikatauluista ja koulukuljetuksia hoitavista liikennöitsijöistä kunnan verkkosivuilla ja Wilmassa

Liikennöitsijä tekee ennen lukuvuoden alkua reitityksen ja aikataulutuksen kunnalta saatujen oppilaslistojen ja työjärjestysten perusteella.

Liikennöitsijä on velvollinen ilmoittamaan kunnalle sekä huoltajille-kuljettajien yhteystiedot sekä tiedot ajoneuvoista.

Palaute kuljetuksen laadusta

Mikäli kuljetuksen laatuun ei olla tyytyväisiä, palaute tulee antaa hyvinvointipalveluiden hallintosihteerille. Hyvinvointipalveluista palaute välitetään liikennöitsijälle ja asiasta käydään yhteinen keskustelu. Vakavissa rikkomuksissa tulee ottaa yhteyttä suoraan poliisiin.

4. Poikkeustilanteet

Onnettomuus

Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Liikennöitsijän vakuutus korvaa vahingot, jotka ovat liikennöitsijän vastuulla. Tapaturmavakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa koulun ja kodin välillä. Lyhytkin poikkeaminen koulumatkalla katkaisee vakuutuksen. Liikennöitsijä on velvollinen ilmoittamaan pienimmistäkin onnettomuuksissa kuljetuksista vastaavalle henkilölle.

Auto ei saavu pysäkillle

Jos kouluauto rikkoontuu kesken kuljetuksen, on liikennöitsijä velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Korvaavan kuljetuksen järjestäminen saa kestää enintään puoli tuntia. Kunta ei ole velvollinen korvaamaan huoltajan ajamia kyytejä tai tilaamia taksikyytejä.

Ilkivalta

Kunta ei korvaa oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttamaa ilkivaltaa. Huoltaja on velvollinen korvaamaan lapsensa aiheuttamat vahingot suoraan liikennöitsijälle. Liikennöitsijä ja huoltaja sopivat keskenään vahinkojen korvaamisesta.

Kuljetuksesta myöhästyminen koulupäivän jälkeen

Jos oppilas myöhästyy vahingossa koulukuljetuksesta, hän voi käyttää seuraavaa kuljetusta, jos sellainen vielä on. Jos lapsi myöhästyy viimeisestä kuljetuksesta, ei kunnalla ole velvollisuutta järjestää uutta kuljetusta.

Työtaistelu

Kunta ei vastaa kuljetusten järjestämisestä työtaisteluiden aikana.

Huonot keliolosuhteet

Koulukuljetus pyritään järjestämään kaikissa keliolosuhteissa. Huonoissa keliolosuhteissa (esim. auraamaton tie, liukkaus tai kelirikko) saattaa koulubussin olla mahdoton liikennöidä, etenkin pienillä teillä. Näissä tapauksissa kuljetusjärjestelyistä ja saattokorvauksen käytöstä sovitaan erikseen.

5. Koulukuljetusta koskevat säännöt ja ohjeet

Oppilaiden, huoltajien, koulujen, kouluauton kuljettajien ja liikennöitsijöiden tulee ottaa huomioon koulukuljetuksessa seuraavia asioita:

Oppilaan muistilista

- Ole pysäkillä/hakupaikalla vähintään 5 minuuttia ennen haku-aikaa. Autonkuljettajalta voi tiedustella, milloin auto aikataulun mukaan on pysäkilläsi.
- Odota autoa pysäkillä tien reunassa, sillä esimerkiksi viereisellä kevyenliikenteen väylällä odottavia ei pidetä kyytiin pyrkijöinä. Anna autolle selkeä pysähtymismerkki.
- Koulupäivän päätyttyä sinulla on 5–10 minuuttia aikaa pukea ulkovaatteet päälle ja siirtyä rauhallisesti autoon.
- Istuudu penkille ja kiinnitä turvavyö ja pidä se kytkettynä koko matkan ajan. Istu paikallasi autossa ajon aikana.
- Käyttäydy asiallisesti, ota huomioon muut oppilaat sekä kuljettaja.
- Älä puhu kovaäänisesti.
- Jos kuuntelet musiikkia, käytä kuulokkeita.
- Älä syö pikkubusseissa tai takseissa.
- Noudata kuljettajan antamia ohjeita.
- Säilytä reppua matkan aikana jalka- tai tavaratilassa, älä viereisellä paikalla tai selässä.
- Jos sinulle tulee kuljetuksen aikana pahoinvointikohtaus, ilmoita tai pyydä kaveria ilmoittamaan siitä kuljettajalle.
- Kerro kuljettajalle tai aikuiselle koulussa tai kotona, jos matkan aikana ilmenee ongelmia.
- Nouse autoon ja poistu autosta pysäkin puolelta.
- Odota, että kouluauto on jatkanut matkaa ennen kuin lähdet ylittämään tietä. Ota huomioon myös muu liikenne.
- Pidä hyvää huolta lukuvuoden ensimmäisenä päivänä saamastasi bussikortista. Suositeltavaa on säilyttää sitä kotelossa.
- Bussikortti on henkilökohtainen, sitä ei saa lainata eikä antaa muille.
- Bussikortti oikeuttaa koulupäivän aikana kahteen matkaan kodin ja koulun välillä.
- Jos kortti on kadonnut, voit matkustaa ilman bussikorttia kerran aamulla kouluun. Iltapäivän lähtöön täytyy hakea vuorokausilippu koulun kansliasta.

- Mikäli kortti katoaa tai rikkoutuu, tee ilmoitus koulun kansliaan uuden kortin tilaamista varten.
- Muista käyttää turvaliivejä ja heijastimia varsinkin pimeään aikaan. Näin autat kuljettajaa huomaamaan sinut pysäkiltä paremmin ja voit välttyä myös mahdollisilta vaaratilanteilta.
- Varaudu pukeutumisella auton mahdolliseen myöhästymiseen esimerkiksi kovilla pakkasilla tai liukkaalla kelillä.
- Mikäli auto ei saavu määräaikaan, kohtuullinen odotusaika myöhästymistilanteessa on 20 minuuttia. Tämän jälkeen voit olettaa, että vuoro on jostakin syystä peruuntunut ja voit tiedustella korvaavia kyytijärjestelyjä koululta. Voit myös itse soittaa suoraan liikennöitsijälle/kuljettajalle saadaksesi tietoa ongelmasta ja lisäohjeita. Pääsääntö on se, että liikennöitsijä korvaa peruuntuneen kyydin mahdollisimman nopeasti.
- Koulumatka on hyvää hyötyliikuntaa. Liikunta vaikuttaa positiivisesti myös koulumenestykseen!

Huoltajan muistilista

- Liittymäkuljetuksessa olevien ja reitin päätepisteessä tai erillisen piston päässä asuvien oppilaiden huoltajien on hyvä ilmoittaa kuljettajalle hyvissä ajoin, jos oppilas ei tule kyytiin. Näin vältetään turhalta ajolta.
- Kouluautossa saa kuljettaa vain sellaisia urheiluvälineitä, joita tarvitaan liikuntatunneilla tai muuten koulun ilmoittamissa poikkeustapauksissa.
- Huoltajat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkan aikana.
- Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta, eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin.
- Huoltaja huolehtii, että oppilas on ajoissa pysäkillä ja pukeutunut säänmukaisesti. Lisäksi pimeällä tulee käyttää heijastimia.
- Huonolla ajokelillä (liukkaus, lumisade, auraamaton tie) kouluauto ei välttämättä pysty liikennöimään sivuteillä. Asiasta ilmoitetaan erikseen. Tällöin huoltajan tulee saattaa lapsensa pääreitinvarteen/varresta.
- Lukuvuoden alussa kunta kustantaa oppilaan ensimmäisen bussikortin. Kadonneesta tai rikkoontuneesta kortista peritään maksu. Uuden kortin saapumiseen asti oppilas käyttää koululta saamiaan vuorokausilippuja.
- Keskustele lapsen kanssa koulumatkan sujumisesta ja ole tarvittaessa yhteydessä koululle.

Koulun muistilista

- Koulun rehtori huolehtii, että kuljetusten järjestäjä saa kuljetusoppilaiden lukujärjestyksen ajoissa.
- Oppilaat aikataulutetaan koulujen lukujärjestysten mukaisesti koulukuljetusten reiteille. Oppilaiden koulunalkamis- ja päättymisaikojen tulisi olla mahdollisimman pysyviä. Muutoksista tulee aina keskustella hyvissä ajoin kuljetusten järjestäjän kanssa.
- Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan.
- Koulujen tulee välittää huoltajilta ja oppilailta tulevaa tietoa koulukuljetusten toimivuudesta koulukuljetuksista vastaavalle henkilölle.
- Koulu ilmoittaa myöhästyneistä tai ajamatta jääneistä reiteistä sekä kuljetuskaluston mahdollisista puutteista hyvinvointipalveluiden hallintosihteerille mahdollista reklamointia varten.

Kuljettajan/liikennöitsijän muistilista

- Oppilaat otetaan kyytiin ja jätetään kyydistä sovitussa, turvallisessa paikassa.
- Odotusalueelle ajetaan rauhallisesti. Koulujen pihalla on noudatettava erityistä varovaisuutta.
- Kuljetus tapahtuu sovitun aikataulun mukaisesti. Jos auto on etuajassa, tulee aikataulua tasata sopivassa kohdassa. Kelivara on huomioitava aikataulutuksessa.
- Kuljettaja varmistaa, että kaikki oppilaat ovat kyydissä ja kaikilla on turvavyöt kytkettyinä, ennen kuin lähtee liikkeelle.
- Kuljettaja huolehtii, että autoon siirtyminen ja poistuminen tapahtuvat rauhallisesti ja kiireettä. Kuljettaja myös huolehtii, että lapsen kyytiinotto- ja kyydistäjättöpaikka ovat liikenteellisesti turvallisia. Erikseen sovitussa tapauksissa, kuljettaja myös varmistaa tien oppilaan turvallisen tien ylityksen.
- Kuljettaja huolehtii, että järjestys säilyy autossa kuljetuksen aikana. Toistuvissa häiriötapauksissa on otettava yhteys kouluun ja tarvittaessa oppilaan vanhempiin.
- Kuljettaja on myös oheiskasvattaja, käyttäytymisen ja kielenkäytön on oltava asiallista ja ystävällistä.
- Kuljettaja huolehtii, että auto on siisti ja kunnossa.
- Kuljettaja noudattaa liikennesääntöjä.
- Koulukuljetukseen ovat oikeutettuja vain kunnasta tai koululta annettuun kuljetuslistaan merkityt oppilaat. Epäselvissä tapauksissa on otettava yhteys kuljetuksista vastaavaan henkilöön.

- Kuljettaja ei saa jättää oppilasta muualle kuin ennalta sovittuihin lähtö- ja päätepisteisiin.
- Koulukuljetuksissa on aina käytettävä handsfree- laitetta, jos puhuu kuljetuksen aikana puhelimessa.
- Kuljettajan on vältettävä voimakkaita hajusteita.
- Kuljettaja ei saa tupakoida juuri ennen kuljetusta, jotta auto/kuljettaja eivät haise tupakalle.